

Школа ХХІ століття потребує створення виховного простору, спрямованого на виховання конкурентоспроможної особистості, котра зуміє розробляти свої життєві плани, самостійно використовувати знання для розв'язання проблем. Ідеально відповідає цій потребі включення учнів у проектну діяльність.

Під проектом розуміють сукупність певних дій, документів, текстів, призначених для створення реального об'єкта, предмета або теоретичного продукту.

Серед усіх методів навчання проектний - один із найефективніших. Однак він є доволі складним у використанні з огляду на те, що:

- його не можна ототожнювати з дослідницьким;
- він поєднує теорію з практикою; у його основі — творчість учня, діяльність «для душі»;
- спрямований він переважно на розвиток людини, формування характеру, вдачі.
- його основне завдання — розширення світогляду, набуття теоретичних знань, які дають змогу краще розуміти життя й по-науковому творити його.

Класифікація проектів за характером домінантної діяльності виділяють такі види проектів:

- пошуковий;
- дослідницький;
- творчий;
- ігровий;
- орієнтувальний;
- практично орієнтований.

За предметно-змістовою галуззю розрізняють:

- монопроект;
- міжпредметний проект.

За характером контактів виділяють проекти, які організовуються серед учасників:

- однієї школи;
- одного класу;

- з одного міста;
- з однієї країни;
- із різних країн світу.

За кількістю учасників:

- індивідуальний;
- парний;
- груповий;
- колективний;
- масовий.

Функції методу проектів:

- Втілити якусь ідею або план у зовнішню форму (створити прилад, озеленити територію тощо)
- Одержати естетичну насолоду, дати іншим можливість відчувати задоволення (постановка п'єси, опери)
- Здобути якісь дані або сформувати навички, необхідні для застосування в конкретній сфері людської діяльності (створення газети, привабливого бізнес-плану)
- Пізнати істину, перебороти якусь перешкоду, розвіяти сумніви і таким чином виробити своє ставлення до певного явища (наприклад, визначити, у чому полягає позитив і негатив барокових форм, зробити висновок,
- чи може цей стиль мати місце в сучасному світі)

За тривалістю виділяють короткотривалий і довготривалий проекти.

Етапи здійснення проекту:

- опрацювання наукових джерел у бібліотеках, у мережі Інтернет;
- засідання груп (виступи, обмін інформацією, ознайомлення з результатами досліджень, зіставлення даних, виправлення хибних висновків);
- організація зустрічей;
- опис дослідження з висновками і своєю оцінкою пошукової діяльності, підготовка звіту;
- звіт у присутності батьків і вчителів про виконану пошукову роботу (у формі виступів із

використанням відеосюжетів).

«Сходишки» проектної діяльності:

1. Назва проекту.
2. Актуальність.
3. Мета й завдання.
4. Визначення етапів реалізації проекту.
5. Механізм реалізації проекту.
6. Обов'язки та відповідальність учасників проекту.
7. Очікувані результати.
8. Оцінка й самооцінка проекту.
9. Ресурсне забезпечення.

Результати проектної діяльності як творчої співпраці вчителя й учнів

Для вчителя такими результатами є:

- підвищення професійної майстерності;
- зацікавлення учнів своїм предметом;
- виховання в них інтересу до навчання;
- залучення учнів до пошуку, дослідження;
- відчутність реальних успіхів;
- задоволення від інтелектуального розвитку.

Завдяки співпраці учні:

- збагачують знання;
- інтенсивно формують навички мислення;
- розвивають креативні здібності;
- творчо застосовують здобуті знання;
- мають свободу вибору;
- формують уміння працювати в команді;
- підвищують якість підготовки до олімпіад, конкурсів, науково-дослідницької діяльності.

У співпраці створюються умови для всіх суб'єктів навчально-виховного процесу щодо:

- творчої самореалізації;
- задоволення потреби в саморозвитку й самовдосконаленні;
- заміни авторитарного стилю спілкування демократичним;
- реалізації синергетичної моделі освіти.

Нагромаджений сьогодні досвід переконливо засвідчує, що метод проектів, як одна з інтерактивних форм навчання, сприяє інтенсифікації та оптимізації навчального процесу, дозволяє учням аналізувати навчальну інформацію, творчо підходити до засвоєння навчального матеріалу, зробити засвоєння знань більш доступним і цікавим.

*За матеріалами «Директор школи» № 35, 2010
Н.Черненко «Творча співпраця учителя й учня»*